

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 10Co/703/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115204352  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5115204352.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. so sídlom Bratislava, Panónska cesta 2, IČO: 35 937 874, proti odporcovi A. J., nar. X.X.XXXX, bytom U., J. I. XXX/XX, právne zastúpenému advokátom JUDr. Marcelom Šmehýlom, so sídlom U., D. A. X/XXX, o zaplatenie 1.548,28 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/86/2015-41 zo dňa 12. augusta 2015 takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.546,88 eur s tým, že p o v o ľ u j e odporcovi splátky v sume 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci, pričom prvá splátka bude splatná v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť. Omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol (v celom rozsahu) návrh navrhovateľa. Vychádzal z toho, že ním uplatnený nárok na náhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť jeho poistencovi voči tretím osobám v zmysle § 42 ods. 4 písm. a/ zák. č. 577/2004 Z.z. je síce samostatným nárokom, ktorý však vo svojej podstate je nárokom na náhradu škody. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že k poškodeniu zdravia poistenca navrhovateľa (poškodený K. N.) došlo nielen zavineným protiprávnym konaním odporcu, ktorý bol za spôsobenie predmetnej dopravnej nehody právoplatne odsúdený, ale aj (spolu)zavinením poškodeného. Okresný súd mieru (spolu)zavinenia ustálil v rozsahu 50%, keďže poškodený porušil povinnosť zapnúť si bezpečnostné pásy, nastúpil do vozidla k vodičovi (odporca) napriek jeho nesúhlasu a napriek vedomosti o tom, že vodič je pod vplyvom alkoholu, čím sa poškodený sám vystavil riziku. S poukazom na to, že poisťovňa Kooperatíva z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyplatila navrhovateľovi 80% ním vynaložených nákladov, nárok, ktorý navrhovateľovi vznikol bezprostredne voči odporcovi, bol už uspokojený.

O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. priznal v spore úspešnému odporcovi ich náhradu v sume 239,28 eur, ktorú výšku trov konkrétne odôvodnil vymedzením jednotlivých úkonov právnej služby poskytnutých odporcovi jeho právnym zástupcom.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že návrhu bude v celom rozsahu vyhovené. Poukazoval na to, že protiprávne konanie odporcu bolo preukázané právoplatne v trestnom konaní, jeho „zodpovednosť nebola obmedzená“, preto poisťovňa Kooperatíva nemala právo subjektívne na základe vlastnej úvahy posudzovať mieru

spoluzavinenia poškodeného. Rozdiel medzi skutočne vynaloženými nákladmi zdravotnej starostlivosti a medzi úhradou poskytnutou navrhovateľovi poisťovňou z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla preto uplatňuje navrhovateľ voči odporcovi, keďže jeho nárok vyplýva z § 42 ods. 4 písm. a/ zákona č. 577/2004 Z.z.

Odvolaateľ zdôraznil, že ide o samostatný/špeciálny regresný nárok, ktorý nie je nárokom na náhradu škody, ale nárokom majúcim základ vo výkone zdravotného poistenia. V takom prípade je významným len to, či došlo k zavinenému protiprávnemu konaniu tretej osoby a miera zavinenia poškodeného sa nezisťuje. Nejedná sa totiž o náhradu škody proti tomu, kto ju spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku poškodeného, ale „o zvláštny postihový nárok“ zdravotnej poisťovne, ktorý má originálny charakter. Odvolaateľ zhrnul, že podľa jeho názoru nemožno v takomto prípade aplikovať § 420 a § 441 Obč. zák. Na podporu svojich argumentov odkázal na viaceré súdne rozhodnutia.

Odporca zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je konštatované vo výroku tohto rozhodnutia.

Krajský súd za dôvodnú považuje odvolaciu námietku navrhovateľa o samostatnom (sui generis) právnom charaktere regresného nároku v zmysle § 42 ods. 4 písm. a/ zák. č. 577/2004 Z.z. (citovaný v napadnutom rozhodnutí). Jeho základom je systém verejného zdravotného poistenia, v rámci ktorého navrhovateľ poskytol svojmu poistencovi (poškodený K. N.) zdravotnú starostlivosť v súvislosti so zraneniami utrpými pri dopravnej nehode spôsobenej odporcom. Samozrejme, predmetná zdravotná starostlivosť má svoj finančný ekvivalent, ktorý je vyjadrený vo vyčíslení súvisiacich nákladov. V súdnej veci ide celkovo o sumu 7.734,39 eur, ktorú výšku odporca žiadnym spôsobom nerozporoval (osobitne z hľadiska časového rozsahu a konkrétnych foriem poskytnutej zdravotnej starostlivosti).

Zákonnými podmienkami pre vznik nároku zdravotnej poisťovne na dotknutú regresnú náhradu je jednak poskytnutie zdravotnej starostlivosti jej poistencovi a jednak skutočnosť, že k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia tohto poistenca došlo zavineným protiprávnym konaním tretej osoby. V súdnej veci obe podmienky boli naplnené, čo nenamieta ani odporca.

Zároveň je nepochybné, že ide o nárok vzniknutý v oblasti verejného práva, čo už zo svojej podstaty vylučuje aplikáciu inštitútov súkromného práva (napríklad spoluzavinenia na vzniku škody). Nadväzne je nutné súhlasiť s argumentom odvolateľa, že otázka miery spoluzavinenia poškodeného nie je dôležitá, významným a rozhodujúcim je totiž samotný fakt, že tretia osoba protiprávnym konaním spôsobila úraz, resp. iné poškodenie zdravia poistenca navrhovateľa.

Okresný súd bližšie nevysvetlil, prečo nárok podľa § 42 ods. 4 písm. a/ zák. č. 577/2004 Z.z. považoval za nárok vo svojej podstate majúci povahu náhrady škody. Ide teda viac o konštatovanie, ako o výsledok konkrétnych úvah. Zásadný rozdiel oproti náhrade škody (ako typickému občianskoprávnemu, resp. súkromnoprávnemu inštitútu) je v prípade regresného nároku v zmysle § 42 ods. 4 písm. a/ zák. č. 577/2004 Z.z. daný práve jeho základom vo verejnom práve - v systéme verejného zdravotného poistenia. Právny predpis verejného práva ani nemá prečo upravovať inštitút spoluzavinenia. Takýmto právnym predpisom je vo vzťahu k eventualite určitej moderácie (súdom) vlastný prístup prostredníctvom odstránenia neprimeraných tvrdostí zákona, na ktorý prístup však konkrétny konajúci subjekt musí mať dané osobitné zákonné splnomocnenie.

Zrejme len termín „zavineným protiprávnym konaním“ použitý v ustanovení § 42 ods. 4 písm. a/ zák. č. 577/2004 Z.z. môže navodzovať dojem obdobnosti povahy predmetného nároku s nárokom na náhradu škody. Použitie prívlastku „zavineným“ - popri prívlastku „protiprávnym“ - nesmeruje k zisťovaniu rozsahu (spolu)zavinenia poškodeného, ale je zdôraznením zodpovednosti tretej osoby za protiprávne konanie. To čiastočne súvisí aj s tým, že treťou osobou môže byť tiež právnická osoba a súčasne nadväzuje na to, že zavinenie bolo spravidla konštatované v inom samostatnom (súdom alebo administratívnom) konaní.

Za nie vecne primeraný považuje krajský súd odkaz súdu prvého stupňa na rozhodnutie Okresného súdu v Žiline v inej veci (č. k. 18C/110/2013-121 z 18.10.2013), vrátane pomerne rozsiahleho citovania z jeho odôvodnenia. Hoci okresný súd uviedol aj súvisiace odvolacie rozhodnutie - rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/23/2014 zo dňa 14.4.2014 - „opomenul“ potvrdenie označeného prvostupňového

rozsudku z iných dôvodov. V ich rámci odvolací súd tiež vyslovil: „Okresný súd...sa nadbytočne zaoberal posudzovaním spoluzavinenia poškodeného na vzniknutej škode v zmysle § 441, § 444 a § 449 ods. 1 Obč. zák.

Inými slovami, v konečnom dôsledku nebolo v danom súdenom prípade pri hodnotení regresného nároku poisťovne z titulu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyslovené oprávnenie súdu moderovať dotknutý nárok s poukazom na spoluzavinenie poškodeného.

Z doteraz konštatovaného vyplýva v prejednávacom prípade oprávnenie navrhovateľa požadovať od odporcu náhradu rozdielu medzi hodnotou poskytnutej zdravotnej starostlivosti a medzi sumou, ktorú za odporcu uhradila poisťovňa z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V konkrétnostiach súdnej veci ide o sumu/rozdiel 1.546,88 eur.

Navrhovateľ výslovne a skutkovo jednoznačne uvádza, že náklady na poskytnutie zdravotnej starostlivosti jeho poistencovi činili 7.734,39 eur (čo zodpovedá aj ich vyčísleniu). Rovnako výslovne a skutkovo jednoznačne tvrdí, že poisťovňou Kooperativa mu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyplatila 6.187,51 eur (čo korešponduje s príslušným listinným dôkazom - č.l. 7). Rozdiel medzi uvedenými sumami činí (práve) 1.546,88 eur. Pokiaľ navrhovateľ vymedzil (i) v rámci petitu jeho návrhu sumu 1.548,28 eur, krajský súd uvedené považoval len za chybu v počítaní (s odkazom na prioritu skutkového vymedzenia), a nie za „riadne“ uplatnenie nároku v inej výške. Nadväzne o dotknutej nepresnosti (1,40 eur) nerozhodoval ako časti, v ktorej by mal byť návrh zamietnutý; osobitne, ak zo širších súvislostí je zrejmé, že táto nepresnosť/suma zodpovedá uplatňovaným trovám konania, t.j. procesnému nároku.

Čiastku 1.546,88 eur krajský súd v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci. Prihliadol na celkové pomery odporcu (prioritne nezamestnanosť a priznaná invalidita) a tiež na fakt, že sám navrhovateľ v predžalobnej výzve splátkovú formu úhrady predpokladal. Zároveň navrhovateľ je inštitúciou s takým rozsahom aktív, že postupné plnenie dlhu zo strany odporcu mu nespôsobí žiadnu relevantnú ujmu.

Prvá splátka bude splatná v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom toto rozhodnutie krajského súdu nadobudne právoplatnosť. Pokiaľ odporca nezaplatí včas čo i len jednu splátku, vznikne navrhovateľovi oprávnenie požadovať zaplatenie jednorazovo celého (k danému momentu aktuálneho) dlhu.

Len pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že predmetom aktuálneho konania bol iba vzťah poskytovateľa verejného zdravotného poistenia voči tretej osobe, ktorá sa dopustila protiprávneho konania podmieňujúceho nutnosť poskytnutia zdravotnej starostlivosti poistencovi navrhovateľa. To znamená, že prípadné súvislosti a nároky odporcu voči iným subjektom z titulu (tvrdenej) spoluviny poškodeného neboli v tomto konaní relevantné a ani sa v jeho rámci neposudzovali.

Vzhľadom na zmenu rozhodnutia súdu I. stupňa krajský súd v zmysle § 224 ods. 2 O.s.p. rozhodoval o trovách celého (prvo- i druhostupňového) konania. V dôsledku tejto zmeny sa stranou plne úspešnou v spore stal navrhovateľ, ktorý si náhradu trov uplatňoval vo výške 1,40 eur. Predmetnú sumu však nijako konkrétnejšie nevymedzil a ani nezdôvodnil. Následne nebolo možné priznať navrhovateľovi náhradu trov za ním tvrdené (ale bližšie nešpecifikované) účelne vynaložené náklady spojené s uplatňovaním jeho práva. Žiadne iné trovy zo strany navrhovateľa uplatňované neboli a ani z obsahu spisu ich vznik nevyplýva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné